

**PAMIATKOVÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava

číslo spisu: PÚ-07/617-6/3049/BYR

Bratislava, 25.4. 2007

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej iba „Pamiatkový úrad“) v zmysle ustanovenia § 26 odst. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní s poukazom na ustanovenie § 18 odst. 2 zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov doručuje

OZNÁMENIE

VEREJNOU VYHLÁŠKOU

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 9 odseku 3 zákona číslo 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „pamiatkový zákon“) v znení neskorších predpisov, ktorý je miestne príslušným správnym orgánom a podľa § 10 odseku 2 písmeno d) pamiatkového zákona je vecne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu a podľa § 46 zákona číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, vydáva toto

r o z h o d n u t i e.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 18 odseku 2 pamiatkového zákona **vyhlasuje ochranné pásmo nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v Poltári, miestnej časti Zelené:**

Evanjelický av. kostol, evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky pod číslom 497/0, parcelné č. 1, katastrálne územie Zelené, list vlastníctva č. 1520

Kamenný most, evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky pod číslom 528/0, parcelné č. 422/2 (416/1-Ipeľ), katastrálne územie Zelené, list vlastníctva č. 1176 a č. 7

Hranica ochranného pásma nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok je vymedzená na kópii katastrálnej mapy: okres Poltár, miestna časť Zelené, katastrálne územie Poltár a katastrálne územie Zelené, mierka 1: 1000, vyhotovenej dňa 6.3. 2007.

Katastrálny úrad v Banskej Bystrici, správa katastra Poltár.

a/a 25.4.07 DDo r/hall

Popis priebehu hranice ochranného pásma:

Popis hranice ochranného pásma vychádza z juhovýchodného rohu parcely 2/1, vedie po jej východnej hranici až po juhozápadný roh parcely 1695, kde sa lomí a opisuje južnú a východnú hranicu tejto parcely. Ďalej pokračuje z jej severovýchodného rohu (1695) po severovýchodnom okraji až po severovýchodný roh parcely 1696, kde sa lomí pretínajúc parc. č 2490 (cestná komunikácia) a pokračuje po spojnici s južným rohom parcely 1698, opisuje jej východnú a severovýchodnú hranicu a pokračuje po severnom okraji parcely 1705 až po jej severozápadný roh, kde sa lomí a smerom na sever pokračuje po západnej hranici parcely 1704 (nie je súčasťou OP). Plynule prechádza cez východný a severný okraj parcely 2560/2, v jej severozápadnom bode sa lomí a severným smerom pokračuje po východnej hranici parcely 341/2, až po jej severný cíp a pretínajúc parcely 415, 342/3, 416/1 a 339/2 prechádza spojnicou so severozápadným rohom parcely 339/2. Jej severným okrajom pokračuje juhozápadným smerom po severozápadnom okraji parciel 339/1, 338/1. Z bodu v ktorom sa stretáva južný roh parcely 337 so západným rohom parcely 338/1 hranica OP, pretínajúc parcelu 422/2, 422/3 a 7/1, pokračuje po spojnici so severným rohom parcely 5/1. Z tohto postupuje južným smerom po východnom okraji parcely 5/2 až do jej južného rohu, z ktorého plynulo pokračuje po východnej hranici parcely 4/3 a 4/1 (nie sú súčasťou OP) do južného rohu parcely 4/1. Z neho pokračuje juhovýchodným smerom, pretínajúc spojnicou so západným rohom parcely 3/1, parcelu 416/1. Prechádza juhozápadným okrajom parcely 3/1, z jej južného cípu vedie cez parcelu 424/2 spojnicou do juhozápadného rohu parcely 2/1 a pokračuje po juhovýchodnej hranici tejto parcely až do východzieho bodu.

Súpis parciel zahrnutých v ochrannom pásme:

K vydaniu rozhodnutia bola použitá kópia mapového podkladu a výpis z listov vlastníctva národných kultúrnych pamiatok, ktorý zodpovedá zaužívanému trojmesačnému termínu. Vyššie menovaný súpis parciel a mapový podklad je vyhotovený k polohopisnému stavu katastra k vyššie uvedenému dátumu zo dňa 6.3. 2007 a v prípade, že v časovom úseku od začatia konania a po nadobudnutie právoplatnosti vydaného rozhodnutia došlo k zmene parcelácie, táto skutočnosť by mala byť zohľadnená pri zápise do katastra.

Okrem parciel, ktoré tvoria súčasť NKP (1, 422/2, 416/1-Ipeľ), sú v navrhovanom území nasledovné parcely:
2560/2, 2490, 1705, 1698, 1697, 1696, 1695, 424/2, 422/2, 416/5, 416/4, 416/3, 415, 414/3, 414/2, 414/1, 413/2, 413/1, 342/3, 342/2, 341/5, 341/4, 341/3, 341/2, 341/1, 340, 339/2, 339/1, 338/2, 338/1, 7/4, 7/3, 7/2, 7/1, 6, 5/1, 3/2, 3/1, 2/1.

Odôvodnenie

Evanjelický kostol v Zelenom bol postavený v rokoch 1838-1845. Na vlastné trovy ho nechal vystavať gróf František Tihányi na pamiatku svojej prvej manželky Márie Tihányi.

Bloková sieňová stavba vystavaná v klasicistickom (resp. empírovom) slohu, s obdĺžnikovým pôdorysom, je zastrešená sedlovou strechou. Hlavná fasáda je symetrická jednopodlažná, v osi s obdĺžnikovým hlavným vstupom, členená šiestimi pilastrami na päť polí. Hlavný a zároveň jediný vstup do objektu, je umiestnený v severovýchodnej štítovej fasáde, s mohutnými dvojkrídlovými

dverami a pôvodným kovaním. Rozdiel medzi terénom a vstupom vo výške kamenného sokla je vyrovnaný nízkym trojstupňovým schodiskom. Pilastre nesú plochý preklad, pod ktorým sa vo vrchnej časti polí nachádzajú obdĺžnikové vpadnuté ploché zrkadlá. Priečelie ukončuje tympanón s nápisom „DEO“.

Bočné fasády sú zrkadlovo identické, členené troma párami pilastrov a presvetlené dvomi oknami s polkruhovým ukončením horného okraja. Výplň tvorí presklený drevený rám, v hornej časti s lúčovito sa rozbiehajúcim rastrom.

Zadná fasáda je hladká, jednopodlažná, členená štyrmi pilastrami. V osi štítu sa nachádza malý svetlík v tvare obdĺžnika. Objekt kryje nízka sedlová strecha s tmavočervenou plechovou krytinou. Vo vrchole predného štítu je osadený kovový kríž. Všetky fasády sú biele s nízkym kamenným soklom. Vonkajšia úprava fasád nadväzuje funkčnými i dekoratívnymi prvkami na dispozíciu interiéru. Do inventára kostola patrí aj smútočné súsošie evidované v ÚZPF pod číslom 3083 a súsošie s číslom ÚZPF 3084. Pamiatka bezprostredne susedí s priestrannými nezastavanými zatrávenými parcelami. Prístup je zabezpečený z hlavnej cesty komunikáciou paralelnou s vodným tokom.

Cestný kamenný most v Zelenom je situovaný na cestnej komunikácii č. 595, orientovaný v smere severovýchod - juhozápad. Jeho postavenie možno pravdepodobne datovať do poslednej tretiny osemnásteho storočia, kedy bola vybudovaná poštová cesta z Haliča cez Rimavskú Sobotu až do Košíc. Ústna tradícia hovorí o staršom „tzv.“ tureckom moste, nie sú nám však známe dokumenty, ktoré by dokazovali jeho existenciu v tomto, resp. inom staršom datovaní. Zeleniansky most bol súčasťou cesty pre motorové vozidlá až do roku 2004. Po sprístupnení nového mosta slúži len pre peších. Objekt je zhotovený z tesaných kamenných kvádrov spájaných vápennou maltou cestný povrch má asfaltový koberec. Nosné piliere, opatrené ľadolamami sú prepojené tromi polkruhovými oblúkmi. Murované zábradlia sú na oboch bočných okrajoch mosta, z vnútornej strany omietnuté. Na cestu sa napája dlhými nájazdmi. V bezprostrednej blízkosti NhNKP kamenného mosta však bol v roku 2004 dostavaný nový most, ktorý svojím nevhodným umiestnením mimoriadne narušil prostredie pamiatok.

Územie ochranného pásma len okrajovo zasahuje do súvislej zástavby zahŕňajúcej objekty na parcelách priľahlých k pravému brehu Ipľa. Súčasťou ochranného pásma sú aj niektoré samostatne stojace rodinné domy vo východnej časti obce, mimo hlavnej zástavby.

Vyššie popísané historické objekty majú dosiaľ zachované pamiatkové hodnoty, na základe ktorých boli vyhlásené za národné kultúrne pamiatky a sú dokladom urbanistického a architektonického vývoja v danej oblasti. Patria k hmotným dokladom dejín regiónu a zároveň dotvárajú jeho súčasný charakter. Ani jedna z predmetných pamiatok nepredstavuje v rámci Slovenska bežný architektonický typ. Predmetné pamiatky nedisponujú hmotovou dominantnosťou a vo svojom prostredí sú dodnes zachované ako solitérne stavby. NhNKP evanjelický kostol sa nachádza na otvorenom nezastavanom priestranstve, teda v prostredí, ktoré dáva vyniknúť jeho architektonickým kvalitám i charakteristickým pohľadom. Najcharakteristickejší diaľkový pohľad na NhNKP kamenný most bol zničený stavbou nového mosta, napriek tomu sa však do súčasnosti zachovala urbanistická a krajinná štruktúra prostredia, v ktorom sa nachádza. Uvedené skutočnosti potvrdzujú potrebu chrániť prostredie predmetných pamiatok a sú dôvodom k zamedzeniu ďalších prípadných nevhodných zásahov, ktoré by mohli poškodiť, resp. zničiť ich pamiatkové hodnoty. Preto na základe podnetu Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici v januári roku 2006 vypracoval Pamiatkový úrad Slovenskej republiky Návrh na vyhlásenie ochranného pásma nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok – evanjelického kostola a mosta v Poltári, miestnej časti Zelené. Vypracovaný návrh na vyhlásenie ochranného pásma má za cieľ zabezpečiť komplexnú ochranu predmetných pamiatok, ich

pamiatkových hodnôt a vytvorenie podmienok pre ich vnímanie vo väzbe k pôvodnej historickej sídelnej štruktúre.

Účelom vymedzenia územia ochranného pásma je vytvoriť legislatívne predpoklady na usmernenie stavebnej, technickej a inej činnosti v okolí pamiatok (tj. v území priestorovo súvisiacom s pamiatkovým fondom) a zabezpečiť možnosti prípadného odstránenia nevhodných priestorových a funkčných prvkov znižujúcich hodnoty tohto územia vo vzťahu k NhNKP. Vyhlásením ochranného pásma bude dostatočne zabezpečená možnosť na postupné odstránenie nevhodných priestorových a funkčných prvkov znižujúcich hodnoty prostredia, ako aj na zabezpečenie ochrany prípadných archeologických nálezov a nálezových situácií.

Po vyžiadaní katastrálnej mapy predmetného územia ochranného pásma a listov vlastníctva národných kultúrnych pamiatok od príslušnej Správy katastra v Poltári listom č. PÚ-07/399-5/1747/BYR zo dňa 28.2.2007, ktoré boli doručené dňa 9.3.2007, nariadil Pamiatkový úrad Slovenskej republiky oznámením o začatí konania č. PÚ-07/617-2/2408/BYR zo dňa 26.3.2007, doručeným účastníkom konania verejnou vyhláškou č. PÚ-07/617-1/2406/BYR zo dňa 26.3. 2007 ústne pojednávanie na deň 11.4. 2007 v zasadačke Miestneho úradu v Poltári, na Železničnej ulici č.489.

Z ústneho pojednávania bola vyhotovená zápisnica. Zástupcovia stavebného úradu v Poltári, a ďalší prítomní účastníci konania vyslovili svoje pripomienky voči rozsahu a k navrhovaným podmienkam činnosti v ochrannom pásme. Po diskusii a vysvetlení pripomienkovaných bodov programu ústneho pojednávania všetci prítomní vyslovili súhlas s podmienkami a odporúčaniami v navrhovanom ochrannom pásme v plnom rozsahu.

Dňa 20.4.2006 bolo správnomu orgánu doručené súhlasné záväzné stanovisko č. PT-581/2007/SÚ-45/Bč Mesta Poltár, ako príslušného stavebného úradu, v zmysle § 140b zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Uvedený stavebný úrad zoberal na vedomie pojednávaný *Návrh na vyhlásenie ochranného pásma nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok – evanjelického kostola a mosta v Poltári, miestnej časti Zelené* a bez pripomienok súhlasil s jeho vyhlásením.

V zmysle ustanovenia § 18 odseku 1 pamiatkového zákona a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ktoré boli podkladom k začatiu správneho konania vo veci vyhlásenia ochranného pásma národných kultúrnych pamiatok v Poltári, miestnej časti Zelené, správny orgán rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Každá činnosť na území ochranného pásma nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok má smerovať k záchrane ich architektonicko-urbanistických hodnôt a k zachovaniu a skvalitneniu jestvujúceho stavu pamiatkových hodnôt predmetných pamiatok v rámci vymedzeného územia. Pre zabezpečenie usmerneného rozvoja prostredia a okolia nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok stanovil správny orgán podmienky činnosti a odporúčania vo vymedzenom ochrannom pásme, ktoré sú uvedené v kapitole 6. Návrhu na vyhlásenie ochranného pásma nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok – evanjelického kostola a mosta v Poltári, miestnej časti Zelené. Uvedené podmienky majú záväzný charakter.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môžu účastníci konania podať odvolanie v lehote do 15 dní po uplynutí termínu jeho vyvesenia /po jeho doručení/ vo forme verejnej vyhlášky na úradnej tabuli správneho orgánu, prostredníctvom Pamiatkového úradu Slovenskej republiky v Bratislave na Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Vyhláška bude vyvesená na Pamiatkovom úrade Slovenskej republiky v lehote od dňa 26.4.2007 do 11.5.2007. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia v zmysle ustanovenia § 26 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov je toto rozhodnutie preskúmateľné súdom.

Mgr. Slavomír Katkin
námetník generálnej riaditeľky

Rozhodnutie sa doručí:

Mestský úrad Poltár, Železničná 489, 987 01 Poltár – s verejnou vyhláškou
Stavebný úrad, Železničná 489, 987 01 Poltár – s verejnou vyhláškou

Na vedomie – po nadobudnutí právoplatnosti:

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Pracovisko Lučenec, Nám. republiky 26, 984 01 Lučenec
Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica
Farský úrad ECAV v Poltári, Obrancov mieru 163/26, 987 01 Poltár
Katastrálny úrad v Banskej Bystrici, Správa katastra Poltár, Železničná 5, 987 01 Poltár
Pamiatkový úrad SR, Oddelenie pamiatok architektúry – do spisu

Príloha: Kópia katastrálnej mapy zo Správy katastra Poltár, Železničná 5, 987 01 Poltár, mapový list č. 6, vyhotovený 6.3.2007, m 1: 1000

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

Na základe § 18 ods. 2 zákona č. 49/2003 o ochrane pamiatkového fondu sú účastníci konania o rozhodnutí informovaní verejnou vyhláškou.

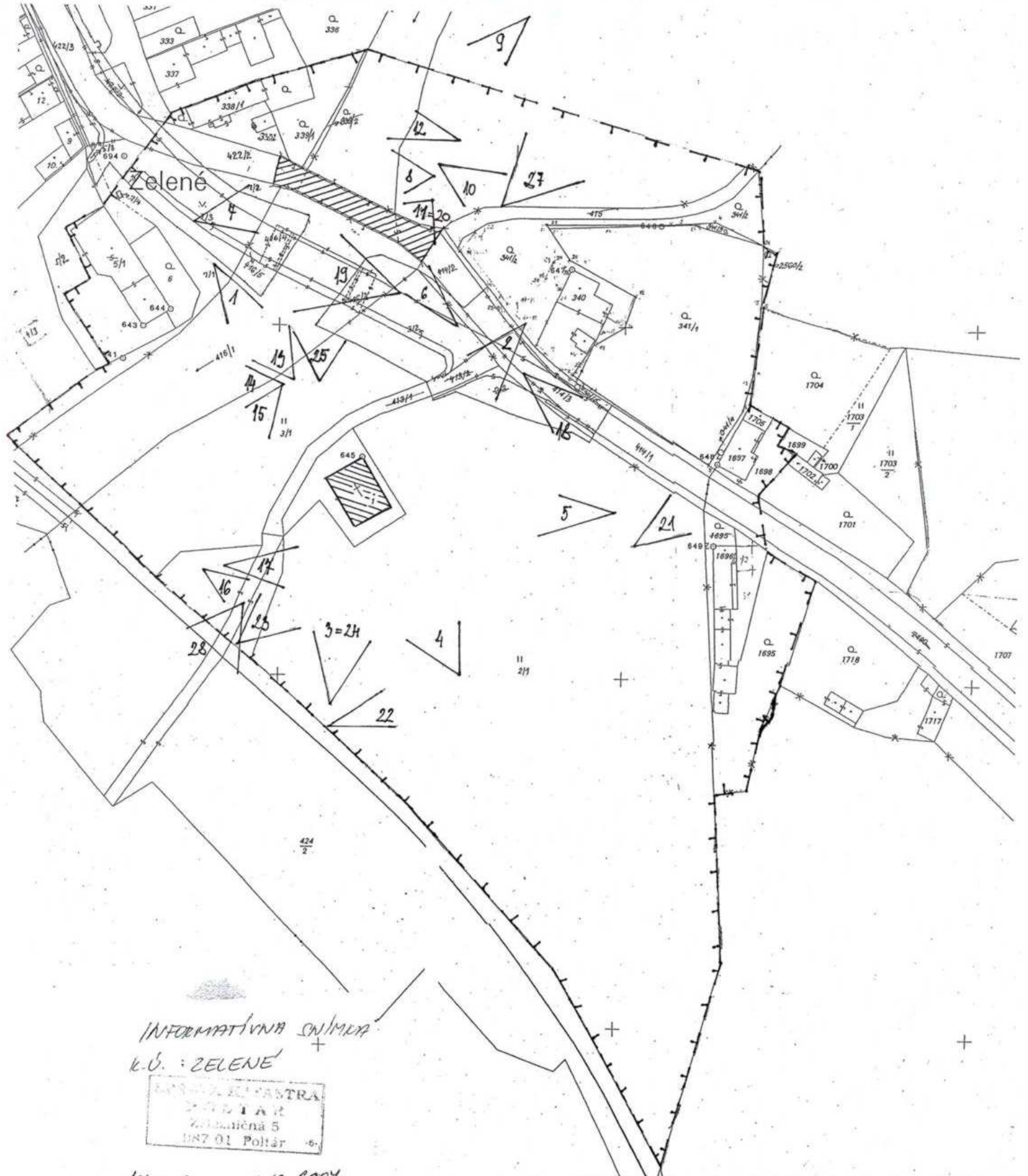
Toto rozhodnutie sa vyhlási ako verejná vyhláška v mieste obvyklým spôsobom a vyvesí sa na úradnú tabuľu Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava – Záhorská Bystrica, Čsl. tankistov 134, 841 06 Bratislava, Spoločného stavebného úradu - Istrijská 49, 841 08 Bratislava a na úradnej tabuli správneho orgánu - Pamiatkového úradu Slovenskej republiky na dobu 15 dní. Posledný deň vyvesenia je dňom doručenia.

Vyvesené od: 26.4.2007

do.....

Potvrdené dňa:

podpis.....

INFORMATÍVNA SNÍMKOVA
K.Ú. : ZELENÉ

OPISNÁ KATASTRÁ
POLTÁR
Základná 5
027 01 Poltár

M.č. 6 6.13.2007
M 1-1000 *Trub*

BEZ POPLATKU

PAMIATKOVÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava		
Vypracoval:	Mgr. Lenka Bystrianska	Dátum: 3/2007
Príloha k rozhodnutiu č.: PÚ-07/617-4/3048/ BYR zo dňa 25.4.2007	Pečiatka a podpis: <i>Ma</i>	
EVANJELICKÝ KOSTOL A KAMENNÝ MOST V POLTÁRI, MIESTNEJ ČASTI ZELENÉ		Výkres č.: 1
VYMEDZENIE ÚZEMIA OCHRANNÉHO PÁSMA NEHNUTELNÝCH NÁRODNÝCH KULTÚRNYCH PAMIAŤOK		

Legenda
 Hranica ochranného pásma
 NHNKP
 Pohľadový uhol < 1-28